

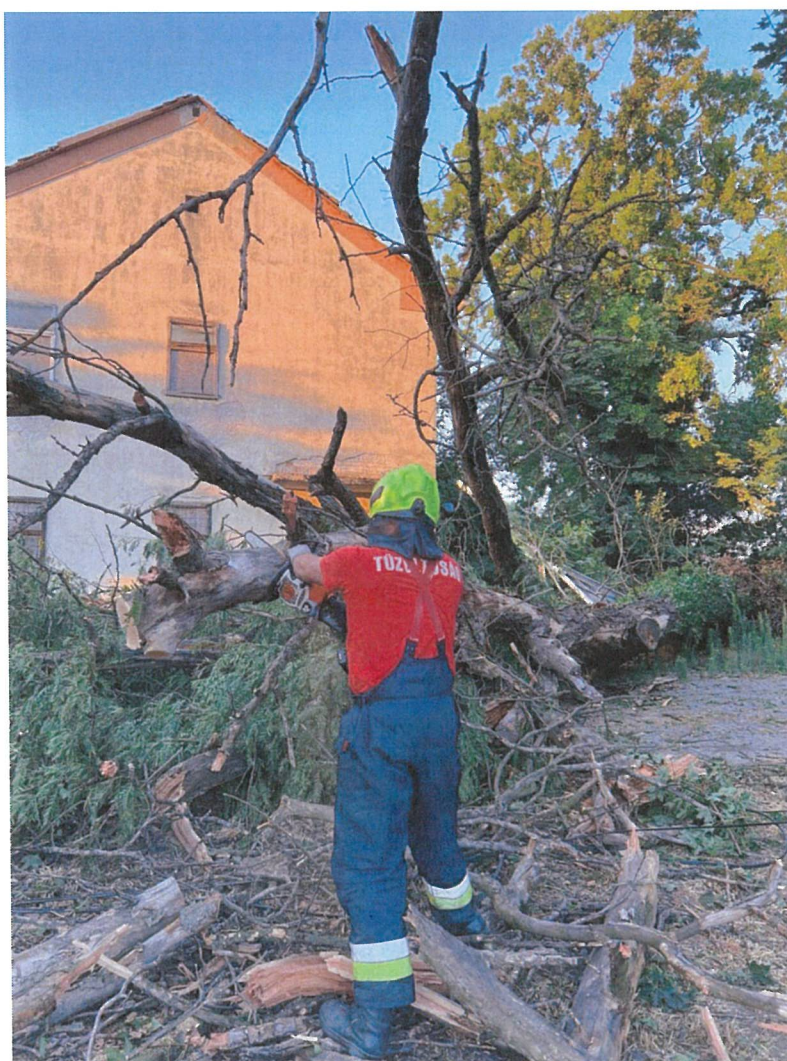
<i>Sorszám:</i> Ny/6.	<i>Tárgy:</i> A helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 4/1998 (III.27.) számú önkormányzati rendelet módosítása
<i>Döntéshozatal módja:</i> Minősített többség az Mötv. 50. §-a alapján	<i>Véleményező bizottságok:</i> Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság, Ügyrendi, Lakásügyi és Közrendvédelmi Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> dr. Bocskay Árpád aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Képviselő-testülete a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 4/1998 (III.27.) számú önkormányzati rendeletében (továbbiakban: Rendelet) szabályozza a helyi jelentőségű természeti emlékek védelmét. A Rendelet melléklete tartalmazza a Békés városban helyi védelem alá került fákat, megjelölve a növények fajtáját és elhelyezkedését (GPS koordinátáját).

A 2025. június 7. napján kitört vihar jelentős károkat okozott Békés városban nem csak az építményekben, gépjárművekben, hanem a város belterületén található faállományt is megtizedelte. Az egyik viharkárral érintett helyszín a Kossuth Lajos utcai volt MÁV állomás épülete körüli terület volt. Itt volt a Rendelet 1. mellékletének 12. sorában található 1db lepényfa (gleditsia triacanthos; koordináta: N46°46'22,15" E21°07'18,94") elnevezésű védett fa, amelyet a vihar kidöntött, ezért a fa elpusztult. A helyszínre vonuló Békési Önkormányzati Tűzoltóság a kidőlt fát feldarabolta, a BVSZ Kft. ezt követően elszállította maradványait és rendezte a terepet. A káreseményről és viharkár elhárításáról fotók is készültek.

Mivel a védett fát a vihar teljesen megsemmisítette, ezért szükséges a rendelet módosítása, azaz a védett fa törlése a Rendelet 1. mellékletéből, valamint az egyedi védettségű természeti emlékek kezelése részről törölni szükséges a lepényfára vonatkozó részt. Tekintettel a fent részletezett objektív okokra, a főkertésztől nem kértünk véleményt.

Az elfogadásra kerülő rendeletmódosítás a rendelet egyéb részeit nem érinti, csak az elpusztult lepényfa kerül ki a védett fák közül.

Előzetes hatásvizsgálat

a helyi jelentőségű védett természeti emlékek védelméről szóló 4/1998 (III.27.) rendelet módosításának tervezetéhez

1. A tervezett jogszabály társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:

A rendeletben foglaltak végrehajtásának lényeges, pozitív és közvetlen társadalmi, gazdasági következményei nem várhatóak, tekintettel arra, hogy 1 db, viharban elpusztult fáról van szó, pótlása nem lehetséges, illetve faültetések a viharkárokból elpusztult fák eseteitől függetlenül is folynak a városban.

2. Környezeti és egészségi következményei:

A rendeletben foglaltak végrehajtásának közvetlen pozitív, vagy negatív környezeti, egészségi következményei nem várhatóak.

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

A rendeletben foglaltak végrehajtásának az adminisztratív terheket befolyásoló lényeges hatása nincs.

4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A rendelet módosítás objektív okok (vihar miatt kidőlt fa már nem érdemes védettségre) miatt szükséges.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A jogszabály alkalmazásához szükséges új személyi, tárgyi, szervezeti és pénzügyi feltételek nem szükségesek, a rendelkezésre álló erőforrások elégségesek.

Az előterjesztésben kifejtettek egyben a jogszabály-tervezet jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a szerinti általános indokolását is képezi.

A fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a rendelet-tervezetet elfogadni szíveskedjen.

Békés, 2026. június 22.

Kálmán Tibor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (VI. 26.) önkormányzati rendelete

a helyi jelentőségű védett természeti emlékek védelméről szóló 23/2025. (IX. 25.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] A rendelet célja, hogy az elpusztult védett fa kikerüljön az egyedi védettségű természeti emlékek nyilvántartásából.

[2] Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1996. évi LIII. tv. 24. §. (1) bek. b.) pontja előírásaival összhangban, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § (1) 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

1. §

A helyi jelentőségű védett természeti emlékek védelméről szóló 23/2025. (IX. 25.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kálmán Tibor sk.
polgármester

Tárnok Lászlóné sk.
jegyző

A rendelet kihirdetésre került: 2026. hó napján

Tárnok Lászlóné
jegyző

Védetté nyilvánított helyi természeti emlékek**I. Egyedi védettségű természeti emlékek:**

Sorszám	Fa megnevezése	Helye	Életkora
1.	Páfrányfenyő (Ginkgo biloba)	5630 Békés, Széchenyi tér 8. sz. udvarán, hrsz.: 2244. GPS koordináta: N46°46'15,04" E21°8'00,34"	Becsült kora: 125 év
2.	Kocsányos tölgy (Quercus robur)	5630 Békés belterület, 5636/5. hrsz. (Liget, Bagoly Étterem kertje) GPS koordináta: N46°46'23,15" E21°07'47,55"	Becsült kora: 145 év
3.	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 5 db Csertölgy (Quercus cerris) 3 db	5630 Békés belterület 2298/2. hrsz. (Élővíz-csatorna Csók-híd és Rendelőintézeti híd közötti szakasza) GPS koordináta: 1. N46°46'05,4" E21°07'55,1", 2. N46°46'05,3" E21°07'55,2", 3. N46°46'04,03" E21°07'55,7", 4. N46°46'07,8" E21°07'56,1", 5. N46°46'08,02" E21°07'56,0", 6. N46°46'09,0" E21°07'55,7", 7. N46°46'10,0" E21°07'55,6", 8. N46°46'10,1" E21°07'55,5"	Becsült koruk: 100-125 év
4.	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 8 db	5630 Békés belterület, 3917/1. hrsz. (Sportpálya) GPS koordináta: N46°46'11,08" E21°07'23,41" A fák közel egymáshoz, egy (fa)csoportban találhatók.	Becsült koruk: 100-125 év
5.	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 6 db	5630 Békés, Cseresznye utca 22. 081/3. hrsz. (Sebők kert, volt Hidasháti ÁG kísérleti telepe) GPS koordináták: 1. N46°45'50,80" E21°06'42,11", 2. N46°45'50,89" E21°06'43,22", 3. N46°45'49,79" E21°06'41,34", 4. N46°45'49,82" E21°06'42,94", 5. N46°45'49,48" E21°06'43,82", 6. N46°45'48,69" E21°06'42,90"	Becsült koruk: 150-175 év

6.	Japán akác (Sophora japonica)	5630 Békés, Kossuth u. 16. sz. 5580 hrsz. (A tüdőgondozó udvara) GPS koordináta: N46°46'24,06" E21°07'38,06"	Becsült kora: 100 év
7.	Mocsárciprus (Taxodium distichum) 2 db	5630 Békés belterület 10102/1. hrsz. (Alsó-körgát) GPS koordináta: 1. N46°47'10,87" E21°07'22,80", 2. N46°47'10,44" E21°07'23,21"	Becsült koruk: 125-135 év
8.	Hegyi szilfa (Ulmus glabra)	5630 Békés külterület, 0691/6. hrsz. GPS koordináta: N46°45'38,23" E21°11'07,58"	Becsült kora: 150-175 év
9.	Kettős-Körös-parti fehér nyár (Populus alba)	5630 Békés külterület 0444/1. hrsz. GPS koordináta: N46°48'08,01" E21°08'07,19"	Becsült kora: 225 év
10.	Kettős-Körös-parti kocsányos tölgyek (Quercus robur)	5630 Békés, Fáy utca 8. 0404/1. hrsz. GPS koordináta: N46°49'40,58" E21°06'46,63"	Becsült koruk: 100 év
11.	Vadgesztenyék (Aesculus hippocastanum) 2 db	5630 Békés belterület, 2240. és 2243. hrsz. (Múzeum köz) GPS koordináta: 1. N46°46'16,94" E21°07'59,14", 2. N46°46'16,93" E21°07'59,47"	Becsült koruk: 100 év
12.	Magyar kőris (Fraxinus angustifolia ssp pannonica)	5630 Békés belterület, 2287. hrsz (Fáy utca) GPS koordináta: N46°46'14,94 E21°07'56,76"	Becsült kora: 100-125 év
13.	Kocsányos tölgy (Quercus robur)	5630 Békés belterület, 6597. hrsz (Közoktatási Intézmény melletti terület) GPS koordináta: N46°46'48,02" E21°07'49,98"	Becsült kora: 85-100 év
14.	Vénic szilfák (Ulmus laevis) 2 db	5630 Békés belterület, 6914/2. hrsz. GPS koordináta: 1. N46°46'30,2" E21°07'48,1", 2. N46°46'29,1" E21°07'47,6"	Becsült koruk: 100-125 év.
15.	Vénic szilfák (Ulmus laevis) 2 db	5630 Békés belterület, 5643. hrsz GPS koordináta: 1. N46°46'34,8" E21°07'49,2", 2. N46°46'34,5" E21°07'49,2"	Becsült koruk: 100-125 év.

16.	Fehér nyár (Populus alba)	5630 Békés belterület, 0615. hrsz. GPS koordináta: N46°46'05,12" E21°09'53,16"	Becsült kora: 125-135 év
17.	Kocsányos tölgy (Quercus robur)	5630 Békés belterület, 0473/2. hrsz. GPS koordináta: N46°48'39,99" E21°09'24,64"	Becsült kora: 145 év

II. Helyi természetvédelmi terület

Sorszám	Terület, védett cél	Leírása
1.	Békés, Csatárkert vadon élő szervezetek, életközösségek illetve élőhelyük védelme	Békés Város déli belterületi határától az Élővíz-csatorna bal oldali mederszéle, a gyulai közút és a Malomvégesi temető melletti dűlőúttal szemben húzott egyenes által határolt terület, 2013, 2017, 2018, 2019, 9209, 9360/1 hrsz., 5 ha. 1.267 m ²
A terület az Európai Községek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG. Irányelve szerinti védettségi kategóriája az 1. cikk b. pontja szerinti természetes élőhely, közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.		
2.	Élővíz-csatorna belterületi szakasza a Fehér-Körös holtág természetközeli állapotának bemutatása	Békés város belterületén a Fábián utcai hídtól a Csók utcai hídig tartozó terület az alábbi helyrajzi számokon: 2294, 2295/1, 2296/1, 2298/2, 2355, 5636/5, 5636/14, 5643, 6912, 6914/2.
A terület az Európai Községek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG Irányelve szerint közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.		

A védett természeti emlékek fenntartása

- 1.) A helyi jelentőségű védett természeti emlék fennmaradásának feltétele, megőrzésének módja elsősorban a gondozás és a rendeltetésnek megfelelő használat.
- 2.) A használat során a tulajdonosnak törekedni kell a természeti emlékek jó állapotban tartására, és az esetleges károsodások megelőzésére.
- 3.) Az olyan ingatlanok melyen helyi jelentőségű védett természeti emléket találhatók telekalakítási tilalom, építési tilalom és korlátozás, valamint használati korlátozás rendelhető el.
- 4.) Ha a természeti emlék fenntartása a tulajdonos számára el nem várható mértékű kötelezettséget jelent, akkor annak gondozásához kérheti az önkormányzat támogatását.
- 5.) A helyi védelemben részesült természeti emlékek tulajdonosai, kezelői, használói támogatására a költségvetésben elkülönített pénzalapot hozható létre, amelynek kezeléséről és felhasználásáról külön önkormányzati rendelet rendelkezik.
- 6.) A helyi védelem alatt álló természeti emléket veszélyeztető tevékenységet a polgármester 30 napig terjedő időtartamra megtilthatja, s e tiltást legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.
- 7.) A helyi védelem alatt álló területen a rendeletben előírtak teljesítésére történő kötelezés, valamint a közlekedés- és tartózkodáskorlátozás a polgármester hatáskörébe tartozik.

A helyileg védett természeti emlékekkel kapcsolatos, e rendeletben megfogalmazott szabályok betartása mind az állampolgárok, mind a jogi személyek, mind pedig a jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok kötelezettsége.

Egyedi védettségű természeti emlékek kezelése

1. Páfrányfenyő (Ginkgo biloba)

A fa környezetében az életfeltételeket javítani kell. Ennek érdekében a fa korona vetületét célszerű lenne korláttal körülvenni, feltalaját megjavítani és füvesíteni. Ezzel biztosítani lehetne a fa számára kedvezőbb víz és talajlevegő ellátottságot. Amennyiben a fa körbeépítettsége tovább tart, úgy várható az idős, és értékes fa pusztulása.

2.3.4.5. Tölgyek (Quercus ssp)

Faápolási munkák tekintetében elsősorban a szárazgallyazás, valamint az odvak kezelése szükséges. A fák Békés város belterületén vannak, ezért díszítő értékük és a mikroklímára kifejtett hatásuk felértékelődik. Belterületi elhelyezkedésüknek köszönhetően megvédésük, bemutatásuk oktatás és idegenforgalmi szempontból viszonylag könnyen megoldható.

6. *Japán akác (Sophora japonica)*

A fa törzskörmérete 3,40 m. Törzse kétágú, ép. A fa jelen állapotában elsődleges feladatként kell tekinteni a szárazgallyazást, és az ezt követő fasebkezelést. A fát érintő, annak környezetében történő beavatkozások a természeti emléket nem károsíthatják. A város belterületén található intézményi zöldfelület részeként a japán akác könnyen megvédhető, bemutatása oktatás szempontjából megoldható. A japán akác a 2018. évben viharok áldozata lett. Vázágait jelentős mértékben elveszítette. Azóta a hedera (borostyán) jelentős mértékben benőtte, valamint erősödő sarjak veszik körbe, ezen problémák kezelése szükséges.

7. *Mocsárciprus (Taxodium distichum)*

A mocsárciprusok 2,05 m, illetve 2,12 m törzskörmérettel rendelkeznek. Az értékes, ritka növények nagyon jó egészségi állapotban vannak, mely az őket körülvevő nedves élőhely mikroklímájának, illetve a viszonylag háborítatlan környezetnek köszönhető. Lombkoronájukban száraz ágak nem találhatók. Vöröses színű, hámló kérgű törzsük és a fajtajelleget kitűnően mutató, térszerűen kiemelkedő légzőgyökereik (ciprusbabák) épek. Elsődleges feladat a mocsárciprusok sértetlenségének biztosítása. A fák környezetének kezelése során azok lombkoronája, törzse, tartó és légzőgyökerei nem szenvedhetnek károsodást.

8. *Hegyi szilfa (Ulmus Glabra)*

A hegyi szilfa 3,4, törzskörmérettel rendelkezik. Nagyon jó egészségi állapotban van, amely az őt körülvevő nedves élőhely mikroklímájának, illetve a háborítatlan környezetnek köszönhető. Elsődleges feladat a szilfa sértetlenségének a biztosítása. A fa környezetének kezelése során a gyökér, a törzs, a lombkorona nem szenvedhet károsodást.

9. *Kettős-Körös-parti fehér nyár (Populus alba)*

Fehér nyár körülbelül 225 éves. Lombkoronájában a száradó, nemkívánatos ágakat el kell távolítani, a csonkokat sebkezelni szükséges.

10. *Kettős-Körös-parti kocsányos tölgyek (Quercus robur)*

A tölgyek egészségi állapota jónak mondható. A száraz ágak eltávolítása szükséges, a munkálatok után sebkezelést kell végezni

11. *Vadgesztenyefák (Aesculus hippocastanum)*

A gesztenyék egészségi állapotuk jónak mondható, törzskörméretük 212 és 220 cm. A fák korából adódóan keletkező száraz ágakat el kell távolítani, mely munkálatok elvégzése után fasebkezelést kell végezni.

12. *Magyar kőris (Fraxinus angustifolia ssp pannonica)*

Törzskörméret: 282 cm. A fa jelenleg egészséges, azonban a kőrisek ettől a kortól kezdve gyorsan hanyatlásba kezdhetnek, ezért a fát a balesetek megelőzése érdekében fokozottan figyelemmel kell tartani.

13. *Kocsányos tölgy (Quercus robur)*

A fa 213 cm törzskörmérettel rendelkezik. A tölgyfa egészségi állapota jó, viszonylag fiatal korából és szilárd szerkezetéből adódóan hosszú ideig beavatkozás nélkül fenntartható.

14. Vénic szilfák (*Ulmus laevis*)

A fák egészségi állapota jó, törzskörméretük 241 és 262 cm. A kedvező mikroklíma miatt a fák beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntarthatók.

15. Vénic szilfák (*Ulmus laevis*)

A fák törzskörmérete 220 és 236 cm, egészségi állapotuk jó. A kedvező mikroklíma miatt a fák beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntarthatók.

16. Fehér nyár (*Populus alba*)

A fa 390 cm törzskörmérettel rendelkezik, egészségi állapota korához képest kiemelkedően jó. A kedvező mikroklímának köszönhetően a fa beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntartható.

17. Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)

A fa törzskörmérete 340 cm, egészségi állapota korához képest jó. A száraz ágakat el kell távolítani, ezzel egy időben az esetlegesen megjelenő sárga fagyöngy által fertőzött ágakat a fertőzés alatt fél-egy méterrel érdemes levágni, a keletkező sebeket kezelni szükséges. A munkálatok elvégzésével a fa várható élettartama növelhető.